

BOSNA I HERCEGOVINA
APELACIONI SUD BRČKO DISTRINKTA
BOSNE I HERCEGOVINE
Broj: 96 0 K 083428 16 Kž 2
Brčko, 30.09.2016. godine

U IME BRČKO DISTRINKTA BOSNE I HERCEGOVINE!

apelacioni sud Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u vijeću sastavljenom od sudija Ilje Klaić, kao predsjednika vijeća, Srđana Nedić i Ruže Gligorević, kao članova vijeća, uz učestvovanje Radmila Tomić kao zapisničara, u krivičnom predmetu protiv optuženog D.Ž., zbog krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije, odlučujući o žalbama Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branioca optuženog, M.Z., advokata iz B. i optuženog D.Ž., podnesenim protiv presude Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 083428 15 K od 27.11.2015. godine, nakon javne sjednice vijeća održane dana 30.09.2016. godine u prisustvu tužioca Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, Pave Radoš, optuženog i njegovog branioca, donio je

P R E S U D U

Odbijaju se kao neosnovane žalbe Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branioca optuženog i optuženog i potvrđuje presuda Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 083428 15 K od 27.11.2015. godine.

Obrazloženje

Presudom Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine broj 96 0 K 083428 15 K od 27.11.2015. godine, optuženi D.Ž. oglašen je krivim da je u vrijeme i na način opisan pod tačkama 1. i 2. izreke pobijane presude počinio krivično djelo Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. preuzetog Krivičnog zakona SFRJ, za koje ga je sud, primjenom članova 5., 33., 38., 41., 42. stav 1. tačka 2) i 43. stav 1. tačka 1) istog zakona, osudio na kaznu zatvora u trajanju od 1 (jedne) godine.

Na osnovu člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik Brčko distrikta BiH“ broj 34/13 i 27/14), sud je optuženog obavezao da plati troškove krivičnog postupka u iznosu od 1.073,00 KM i paušal za rad suda u iznosu od 200,00 KM, u roku od 30 dana po pravosnažnosti presude pod prijetnjom prinudne naplate.

Na osnovu člana 198. stav 2. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine sud je oštećene A.D. i M.Ć. sa imovinskopravnim zahtjevom uputio na parnični postupak.

Ž A L B E

Protiv navedene presude žalbu su podnijeli Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, branilac optuženog, advokat M.Z. i optuženi D.Ž..

Tužilaštvo Brčko distrikta Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu tužilac) žalbu je podnijelo zbog odluke o krivičnopravnoj sankciji iz člana 300. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Na kraju žalbe tužilac je predložila da ovaj sud uvaži žalbu i prvostepenu presudu preinači, tako da optuženom izrekne kaznu zatvora u dužem vremenskom trajanju.

Branilac optuženog, advokat M.Z. (u daljem tekstu branilac optuženog) protiv prvostepene presude podnio je žalbu zbog:

- bitne povrede odredaba krivičnog postupka,
- pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja,
- odluke o krivičnopravnoj sankciji i troškovima krivičnog postupka.

Na kraju žalbe branilac je predložio da ovaj sud uvaži žalbu i prvostepenu presudu preinači i optuženog D.Ž. oslobodi od optužbe ili da prvostepenu presudu preinači i optuženom izrekne uslovnu osudu i oslobodi ga plaćanja troškova krivičnog postupka i paušala, te odredi da isti padaju na teret budžetskih sredstava ili da pobijanu presudu u cijelosti ukine i predmet vrati prvostepenom суду na ponovni postupak.

Optuženi D.Ž. (u daljem tekstu optuženi) podnio je žalbu protiv prvostepene presude zbog:

- bitne povrede odredaba krivičnog postupka,
- pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja
- odluke o krivičnopravnoj sankciji i troškovima krivičnog postupka.

Optuženi je predložio da ovaj sud žalbu uvaži i prvostepenu presudu preinači, te ga oslobodi optužbe da je počinio krivično djelo koje mu se stavlja na teret.

ODGOVORI NA ŽALBE

Tužilac je podnijela odgovor na žalbe koje su podnijeli branilac optuženog i optuženi. Tužilac smatra da su žalbe neosnovane, pa je predložila da ovaj sud u skladu sa članom 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine žalbe odbije kao neosnovane, te uvaži žalbu Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine i presudu Osnovnog suda Brčko distrikta Bosne i Hercegovine preinači i optuženom izrekne kaznu zatvora u dužem trajanju.

Branilac optuženog podnio je odgovor na žalbu tužioca u kojem smatra da je žalba tužioca u cijelosti neosnovana. Smatra da je prvostepeni sud prilikom odlučivanja o krivičnopravnoj sankciji cijenio sve olakšavajuće i otežavajuće okolnosti na strani optuženog i na osnovu toga mu izrekao kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, te da je izrečena kazna zatvora sasvim realna, pogotovo što sud nije našao otežavajućih okolnosti. Na kraju žalbe branilac je predložio da se žalba Tužilaštva Brčko distrikta Bosne i Hercegovine u cijelosti odbije kao neosnovana, tim prije jer odbrana smatra da optuženi uopšte nije kriv za krivično djelo za koje se tereti.

Na javnoj sjednici vijeća ovog suda održanoj dana 30.09.2016. godine, tužilac je izjavio da su u žalbi izneseni razlozi i osnovi zbog kojih se presuda pobija, te da u cijelosti ostaje kod žalbe i osnova navedenih u istoj, kao i prijedlogu istaknutom u žalbi.

Branilac optuženog je izjavio da ostaje kod navoda i prijedloga iznesenih u žalbi, da se žalba uvaži i presuda preinači i optuženi oslobođe od optužbe ili da se presuda preinači i optuženom izrekne uslovna osuda.

Optuženi je izjavio da se presuda zasniva samo na iskazu dvojice oštećenih, jer tužilac nije našao ni jednog nepristrasnog svjedoka, iako je u „Luci“ bilo više ljudi koji su mogli biti svjedoci ovog događaja, ako se isti desio.

U odgovoru na žalbu branioca i žalbu optuženog tužilac je izjavio da su dali odgovor na žalbu i da smatraju da su žalbeni navodi neosnovani, pa je predložio da se žalbe odbiju kao neosnovane.

Branilac optuženog je izjavio da ostaje pri navodima iz odgovora na žalbu tužioca i prijedlogu da se žalba tužioca odbije kao neosnovana.

Ovaj sud je ispitao prvostepenu presudu u skladu sa članom 306. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, odnosno u onom dijelu koji se pobija žalbama, a po službenoj dužnosti da li je na štetu optuženog povrijeđen Krivični zakon, nakon čega je odlučio kao u izreci iz sledećih razloga:

Žalbe tužioca, branioca optuženog i optuženog su neosnovane.

ŽALBA TUŽIOMA

Neosnovano se žalbom tužioca dovodi u pitanje pravilnost odluke u pogledu izrečene kazne koju je prvostepeni sud izrekao optuženom, smatrajući da ista nije adekvatna i da ne izražava u dovoljnoj mjeri društvenu osudu zbog učinjenog krivičnog djela, ni da se istom postiže svrha kažnjavanja. Razmatrajući argumentaciju koju je tužilac naveo, u pogledu istaknutog žalbenog osnova, ovaj sud je zaključio da se istom ne dovodi u pitanje pravilnost i zakonitost pobijane odluke, sa aspekta istaknutog žalbenog osnova.

Prvostepeni sud je u pogledu kazne koju je izrekao optuženom dao valjane i uvjerljive razloge koji ukazuju na pravilnost odluke i ne ostavljaju prostora za tvrdnje koje je tužilac iznio u žalbi, nezadovoljan kaznom koja je optuženom izrečena.

Na stranama 22. i 23. odluke pod tačkama 48., 49. i 50. odluke prvostepeni sud je dao valjane i uvjerljive razloge koji u potpunosti opravdavaju vrstu i visinu kazne koju je izrekao optuženom i isključuju prigovore tužioca.

U skladu sa članom 41. Krivičnog zakona SFRJ (opšta pravila o odmjeravanju kazne), sud je vodio računa o svim okolnostima koje utiču da kazna bude manja ili veća (olakšavajuće i otežavajuće okolnosti), pa je na strani optuženog utvrdio niz olakšavajućih okolnosti, na koje je detaljno ukazao na strani 23., dok otežavajućih okolnosti na strani optuženog sud nije utvrdio. Sve utvrđene olakšavajuće okolnosti navedene u tački 49.

odluke u tačkama a., b. i c. sud je pravilno, u skladu sa članom 42. stav 1. tačka 2. Krivičnog zakona SFRJ, u njihovoj ukupnosti, cijenio kao naročito olakšavajuće okolnosti, jer je utvrdio da se i sa ublaženom kaznom može postići svrha kažnjavanja, što, kao pravilno utvrđenim, prihvata i ovaj sud. U skladu sa tim, sud je primjenom člana 43. stav 1. tačka 1. Krivičnog zakona SFRJ optuženom ublažio kaznu po visini i izrekao istu ispod zakonom propisanog minimuma od pet godina za navedeno krivično djelo, te ga osudio na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine.

Neke okolnosti, a na šta se žalbom tužioca pravilno ukazivalo, sud je pogrešno cijenio kao olakšavajuće okolnosti i to prije svega korektno držanje optuženog tokom čitavog postupka, te da je poštovao izrečene mjere zabrane. Nesporno je da se optuženi ponašao na naprijed navedeni način, međutim to nisu okolnosti koje se u skladu sa članom 41. Krivičnog zakona SFRJ mogu smatrati olakšavajućim okolnostima, kako je pogrešno zaključio prvostepeni sud, a na šta se pravilno žalbom tužioca ukazuje. Od svih učesnika u postupku se i očekuje i to je njihova obaveza da se ponašaju korektno, a što se tiče izrečenih mjeru zabrane, da se nije pridržavao istih mogao bi mu biti određen pritvor, na šta je rješenjem o izricanju mjeru upozoren, pa se u stvari optuženi ponašao u skladu sa odredbama Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, jer bi svako suprotno ponašanje moglo optuženog dovesti u situaciju da se snosi određena vrsta posledica. Međutim, bez obzira što je prvostepeni sud kao olakšavajuće okolnosti cijenio naprijed navedene okolnosti, a imajući u vidu i druge olakšavajuće okolnosti, kao i odsustvo bilo koje otežavajuće okolnosti, su u svakom slučaju u svojoj ukupnosti mogle biti cijenjene kao naročito olakšavajuće okolnosti, a što se nužno moralo odraziti na kaznu koja je izrečena optuženom. I ovaj sud je uvjerenja da će se izrečenom kaznom u potpunosti postići svrha kažnjavanja iz člana 33. Krivičnog zakona SFRJ i sa aspekta generalne i sa aspekta specijalne prevencije, a istovremeno biti i određena vrsta satisfakcije licima na čiju je štetu djelo počinjeno. Ovaj sud je utvrdio, da je prvostepeni sud pravilno i potpuno utvrdio sve olakšavajuće okolnosti na strani optuženog i istima dao adekvatan značaj, te izabrao pravilnu vrstu i visinu kazne koju je izrekao optuženom za počinjeno krivično djelo, pa se nije mogao prihvati žalbeni prigovor tužioca da optuženom nije izrečena adekvatna kazna i naročito ne tvrdnju da se istom neće postići svrha kažnjavanja, tim prije što se ne radi o licu koje je skloni vršenju krivičnih djela.

ŽALBA M. Z. BRANIOCA OPTUŽENOG D.Ž.

Žalbom branioca se na neargumentovan i neuvjerljiv način pokušava dovesti u pitanje pravilnost pobijane odluke, iako je izostala argumentacija koja bi išla u prilog tvrdnji da je prvostepeni sud počinio propuste i povrede postupka na koje se žalbom, po ocjeni ovog suda, neargumentovano ukazuje.

Prvostepeni sud je u presudi naveo sve razloge o odlučnim činjenicama ,koji su jasni, objektivni i uvjerljivi i kao takvi za ovaj sud prihvatljivi. Takođe, sud je ukazao na osnovu kojih provedenih i prihvaćenih dokaza su utvrđene sve pravnorelevantne i odlučne činjenice i do kojeg činjeničnog utvrđenja se došlo nakon ocjene tih dokaza. Iskaze oštećenih D. i Ć. je sud nakon njihove ocjene i analize prihvatio, cijeneći ih pouzdanim, jer njihova pouzdanost kao i kredibilitet svjedoka nisu dovedeni u pitanje tokom njihovog ispitivanja. Ni kroz unakrsno ispitivanje od strane branioca i optuženog, iskazi navedenih svjedoka nisu učinjeni nepouzdanim, niti je kroz pobijajuće dokaze odbrane pouzdanost i objektivnost navedenih svjedoka, odnosno D. i Ć. dovedena u pitanje. Svjedoci su tokom

svjedočenja ostavili utisak pouzdanih, korektnih i objektivnih svjedoka, pa im je prvostepeni sud s razlogom poklonio vjeru i o tome dao uvjerljive razloge. I prezentovani dokazni materijal, kao u konkretnom slučaju i iskazi oštećenih su bili podvrgnuti naročitoj analizi i ocjeni prvostepenog suda, a što proizilazi iz obrazloženja odluke, pa sud nije našao ni jedan valjan razlog da ne prihvati svjedočenje navedenih svjedoka i da ih ne koristi u postupku utvrđivanja činjeničnog stanja. Svjedoci su, kako je to pravilno zaključio i prvostepeni sud, na uvjerljiv i objektivan način opisali šta im se dešavalo u relevantnom periodu iz optužnice, kao i da ih je optuženi fizički maltretirao na način opisan u optužnici.

Budući da je prvostepeni sud iskaze oštećenih cijenio kao pouzdane, objektivne i uvjerljive, iste je s razlogom prihvatio i na istima došao do činjeničnog utvrđenja da je optuženi počinio krivično djelo za koje se tereti u vrijeme i na način opisan u izreci presude. Kao pravilno i pouzdano činjenično utvrđenje prvostepenog suda, nije dokazima odbrane dovedeno u pitanje, tim prije jer svjedoci koje je odbrana izvela nisu imali relevantnih saznanja koja su bila u vezi događaja opisanih u izreci presude. O svemu tome prvostepeni sud je u presudi vodio računa, te dao u pogledu svakog svog zaključka i činjenice adekvatno i argumentovano obrazloženje. Iz tih razloga ne može se ni prihvati kao argumentovan žalbeni prigovor branioca da u presudi nisu navedeni razlozi o odlučnim činjenicama. Braničac očigledno ne prihvata razloge koje je dao prvostepeni sud, što ne znači da isti nisu ni navedeni, kako to braničac na neuvjerljiv način želi žalbom aktuelizovati i neuvjerljivo dati značaj bitne povrede odredaba krivičnog postupka.

Što se tiče prigovora pogrešno ili nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, ovaj sud je zaključio da je činjenično stanje pravilno i potpuno utvrđeno i rezultat je svestrane i brižne ocjene svih provedenih dokaza, a čemu je prvostepeni sud posvetio dovoljno vremena i prostora i o tome svemu dao u obrazloženju uvjerljive razloge. Prilikom ispitivanja svjedoka oštećenih, svjedoci nisu dali povoda ni osnova da se njihova pouzdanost i objektivnost dovodi u pitanje i to naročito ne na način na koji braničac u žalbi potencira. Njihovi iskazi se u bitnim činjenicama ne razlikuju i sve što su izjavili odnosi se isključivo na optuženog, bez uočene namjere da se neko, a ni optuženi neosnovano i lažno tereti kako se žalbom neuvjerljivo tvrdi. U konkretnom slučaju uopšte se ne radi o reteriranju svjedoka Ć., kako braničac neargumentovano prigovara, jer je dio iskaza svjedoka naveden u žalbi bio suštinski isti i bez značajnih razlika koje bi osnovano davale povoda i ukazivale na nedoslednost svjedoka. Međutim, na ovom mjestu nužno je podsjetiti da odbrana kao dokaz nije ni uložila druge izjave iz istrage navedenih svjedoka, niti je iste koristila tokom unakrsnog ispitivanja svjedoka oštećenih, pa da bi se argumentovano mogla pozivati na razlike u istim. Ovo sud napominje iz razloga što se odluka može donijeti i zasnovati samo na onim dokazima koji su izvedeni tokom glavnog pretresa i uvedeni u dokazni materijal, kako je to propisano članom 281. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Svjedoci D. i Ć. su tokom glavnog pretresa i svjedočenja bili izričiti i uvjerljivi da ih je optuženi tukao na način opisan u izreci odluke.

Žalbom se, nadalje, na neuvjerljiv način pokušava ukazati na motiv kojim se oštećeni M.Ć. rukovodio da lažno svjedoči da ga je optuženi tukao. Tako braničac na te okolnosti navodi, odnosno neosnovano i pogrešno zaključuje, da je M.Ć. bio motivisan da lažno svjedoči protiv optuženog, jer mu je bilo krivo što ga je optuženi privodio navodno zbog obijanja prodavnice. Analizirajući iskaz oštećenog Ć. ne može se prihvati kao pravilan zaključak odbrane da se oštećeni lažnim svjedočenjem želio osvetiti optuženom zbog privođenja. I po ocjeni ovog suda, svjedok Ć. je objektivno svjedočio i bez uočene

namjere da se htio optuženom osvetiti, na način kako to branilac neuvjerljivo i neargumentovano tvrdi. Branilac, takođe, navodi da optuženi kao policajac nije ni mogao u datoј situaciji provesti uobičajenu policijsku proceduru, kada su u pitanju slučajevi otuđenja imovine kao što su obijanje prodavnice. Budući da je to pravilno i prvostepeni sud utvrdio, branilac ističe da to nije ni bilo moguće, pa je zbog toga Ć. i njegovu majku optuženi odveo u Luku kod inspektora D.T.. Na prijedlog odbrane, tokom dokaznog postupka, saslušan je svjedok D.T., koji nije mogao potvrditi navode odbrane da su mu dovedena navedena lica. Svjedok T. se čak uopšte i ne sjeća da je optuženog vidio u Luci, te da je od prije rata poznavao Z.Ć., pa bi se sigurno sjetio da je kod njega ista privođena.

U namjeri da dokaže da je oštećeni M.Ć. lažno svjedočio da ga je optuženi Ž. zlostavljaо i tukao, branilac, nadalje, pokušava pronaći motiv i istom zasnovati tvrdnju da je Ć. lažno svjedočio protiv optuženog. U tom pravcu branilac navodi da je oštećeni Ć. u Luci i logoru Batković, gdje je bio odveden, vjerovatno od nekih lica duže fizički i psihički maltretiran, pa time ogorčen i isprepadan naveo da ga je, između ostalog, i optuženi Ž. maltretirao. Takva tvrdnja branioca je krajne neuvjerljiva, a nije dobila potvrdu ni kroz jedan dokaz izведен na prijedlog odbrane koji bi ukazivao da je takva tvrdnja branioca osnovana. Optuženi se i ne spominje i ne dovodi u vezu sa događajima u logoru Batković, pa ovaj sud ne vidi razloga zašto u kontekstu toga branilac uopšte i spominje logor Batković u kojem je Ć. proveo jedno vrijeme. Svjedoci saslušani na prijedlog odbrane nisu uopšte imali relevantnih informacija u vezi događaja iz optužnice. Neki su svjedoci, kao na primjer K.S., negirali određene navode optuženog u svojstvu svjedoka. Tako svjedok S. nema nikakvih saznanja u vezi dovođenja M.Ć. i njegove majke u Luku, mada je optuženi prilikom svjedočenja izjavio da je Ć. predao upravo K.S.

Identitet optuženog kao izvršioca navedenog krivičnog djela je sa sigurnošću utvrđen, kako tokom istrage tako i tokom dokaznog postupka, jer su ga svjedoci oštećeni, kao policajca, poznavali iz predratnog perioda, a o čemu su svjedoci D. i Ć. dali detaljne i uvjerljive iskaze, u kojima nisu utvrđene nelogičnosti, ni kontradiktornosti, kako se žalbom branioca, na više mjesta u žalbi, neargumentovano i neosnovano tvrdi. Što se tiče iskaza oštećenih na okolnost da ih je optuženi tukao palicom i da je optuženi na sebi imao plavu policijsku uniformu, tu činjenicu u pogledu uniforme koju je optuženi nosio, kao i to da li je imao palicu potvrdili su i svjedoci N.M., D.A. i S.K., koji su u to vrijeme pripadali jedinici u čijem sastavu je bio i optuženi. Što se tiče tvrdnje svjedoka oštećenih da je optuženi imao na rukama rukavice bez prstiju, treba podsjetiti na dio iskaza samog optuženog, u kojem je potvrdio da su neki pripadnici interventnog voda nosili takve rukavice, a da te rukavice nisu dužili. I svjedok N.M. je potvrdio da su neki pripadnici interventnog voda nosili crne rukavice sa odsjećenim prstima, a da iste nisu bile sastavni dio uniforme, što se opet može dovesti u kontekst sa svjedočenjem oštećenih u pogledu toga kako je optuženi bio odjeven i koju opremu je nosio u navedenom periodu.

Branilac dalje prigovara da ima mnogo nelogičnosti i kontradiktornosti u izjavama oštećenih D. i Ć., te da ni jedan od saslušanih svjedoka nije potvrdio da je optuženi fizički zlostavljaо oštećene. Takođe se prigovara da oštećeni nemaju nikakve medicinske dokumentacije iz koje bi se vidjelo kakve povrede su zadobili i da li su uopšte zadobili povrede. Iako branilac tvrdi da ima niz nelogičnosti i kontradiktornosti u iskazima D. i Ć., branilac na iste uopšte ne ukazuje, kao ni u čemu se iste ogledaju, da bi se moglo utvrditi šta je to nelogično i protivrječno u njihovim iskazima, što bi se moglo odraziti na pouzdanost onoga o čemu su svjedoci svjedočili. Prvostepeni sud je dao dovoljno

prihvatljivih razloga zašto je prihvatio i poklonio vjeru Ć. i D., te koje odlučne činjenice su utvrđene i rezultat njihovog svjedočenja, tako da se ni u tom pogledu ne može argumentovano prigovarati. U pogledu psihičkog stanja oštećenih, nalaz i mišljenje dao je vještak medicinske struke psihijatar dr P.G.. Kod svjedoka A.D. vještak je utvrdio da je kao posledica psihotraumatizacije došlo do određenih promjena ličnosti. I kod svjedoka oštećenog M.Ć. vještak je utvrdio posledice izloženosti teškim stresovima tokom maja 1992. godine i da je došlo do razvoja posttraumatskog stresnog poremećaja sa trajnim promjenama ličnosti.

Takođe se neargumentovano žalbom branioca tvrdi da oštećeni D. i Ć. nemaju nikakvu medicinsku dokumentaciju o povredama, iako su po izlasku iz logora Luka i Batković, u kojem je boravio D., mogli da odu ljekaru i da im se konstatuju povrede i dobiju ljekarsku dokumentaciju i da su to objektivno bili u mogućnosti da urade. Način na koji branilac ukazuje da su oštećeni mogli da obezbijede medicinsku dokumentaciju o zadobijenim povredama, potpuno zanemaruje da se to sve dešavalo u vrijeme oružanog sukoba praćenog odsustvom lične i imovinske sigurnosti, strahom za vlastiti život i život porodice i da su već preživjeli određene traume boravkom u logoru Luka. Očigledno branilac zanemaruje da se događaj iz optužnice nije dešavao u mirnodopskim uslovima i kada oštećeni mogu da odu ljekaru i da zatraže uvjerenje o povredama koje su im nanesene od drugih lica. Objektivno gledajući nije za očekivati da su u navedeno vrijeme i pod krajnje nepovoljnim životnim okolnostima u kojima su se našli oštećeni bili u mogućnosti da postupe na način na koji branilac navodi, odnosno odu kod ljekara i pribave medicinsku dokumentaciju, kao da su očekivali da će im ista trebati za neki eventualni postupak ili nešto drugo. Iz iskaza R.F. i F.S., proizilazi da nisu raspolagali saznanjima u vezi konkretnih događaja u kojima su se našli D. i Ć., o čemu je prvostepeni sud iznio svoj stav, pa ovaj sud ne vidi razloge zašto branilac navedene svjedoke spominje u tom kontekstu.

Branilac, dalje, žalbom prigovara, te negira da je optuženi Ž. počinio krivično djelo za koje se tereti, a u prilog toga poziva se na iskaze optuženog da je isti detaljno i jasno naveo šta je radio i gdje se nalazio u vremenu, za koje mu se stavlja na teret, da je krivično djelo počinio. Iskaz optuženog je, kako branilac navodi, u potpunosti identičan iskazima saslušanih svjedoka D.A., S.K., D.T., S.Lj., Ć. B., B.P. i Z.Đ.. Treba podsjetiti da prilikom ocjene dokaza prvostepeni sud nije poklonio vjeru iskazu optuženog u svojstvu svjedoka i na strani 16. pod tačkom 36. i strani 21. pod tačkom 45. dao uvjerljive i argumentovane razloge zašto je uskratio povjerenje svjedočenju optuženog Ž.. Pogrešan je zaključak branioca, da je iskaz optuženog skoro identičan iskazima svjedoka, koje je nabrojao na strani trećoj žalbe, predzadnji red. Svjedoci saslušani na prijedlog odbrane nisu raspolagali relevantnim informacijama o događajima iz optužnice, niti su pobijali navode svjedoka optužbe, kako je pravilno zaključio prvostepeni sud. Svjedoci D.T., S.Lj. nisu raspolagali informacijama u vezi događaja iz optužnice, kao ni svjedoci N. M., D.A. i S.K., koji su uglavnom svjedočili na okolnosti uniforme i opreme kojom je raspolagao interventni vod, čiji su pripadnici bili. Ni svjedoci B.P., Ć.B. i Z.Đ. nemaju saznanja u vezi događaja iz logora Luka koji se optuženom stavlja na teret. Imajući u vidu okolnosti na koje su svjedoci odbrane svjedočili, pa i ono o čemu je svjedočio optuženi, da se zaključiti da ne стоји konstatacija branioca da je iskaz optuženog skoro identičan iskazu navedenih svjedoka. Međutim, daju se primjetiti i određene protivrječnosti u iskazu optuženog i svjedoka K.S., za kojeg je optuženi tvrdio da mu je predao Ć., a što svjedok S. nije mogao da potvrdi tokom glavnog pretresa, a o čemu je prvostepeni sud na strani 21. pravilno ukazao. Ovaj sud je utvrdio da se ne radi o pogrešno i nepotpuno utvrđenom činjeničnom stanju, kako se

žalbom branioca neosnovano prigovara, nego o pogrešnom i proizvoljnom zaključku odbrane i da se istom želi dati značaj povrede Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

Na kraju, preispitujući odluku o kazni i troškovima krivičnog postupka, u vezi žalbenog prigovora branioca optuženog, ovaj sud je zaključio da je žalba i u tom pogledu neosnovana. Kazna koju je prvostepeni sud izrekao optuženom izrečena je u skladu sa svim utvrđenim olakšavajućim okolnostima, koje je prvostepeni sud u skladu sa članom 41. Krivičnog zakona SFRJ utvrdio na strani optuženog, uz to vodeći računa da nema otežavajućih okolnosti. Svim utvrđenim olakšavajućim okolnostima prvostepeni sud je dao značaj koje objektivno te okolnosti i zaslužuju, pa ih je u njihovoј ukupnosti cijenio kao naročito olakšavajuće, u smislu člana 42. Krivičnog zakona SFRJ, te primjenom člana 43. istog zakona optuženom ublažio kaznu ispod propisanog minimuma za navedeno krivično djelo i optuženog osudio na kaznu zatvora u trajanju od jedne godine, o čemu je već bilo govora u dijelu ove odluke, gdje se razmatrala žalba tužioca podnesena u pogledu izrečena kazne. Nije bilo mesta za izricanje uslovne osude, što je bio jedan od prijedloga branioca, jer ista ne bi bila adekvatna težini počinjenog krivičnog djela i bila bi nedopustivo blaga za navedenu vrstu krivičnog djela, pa bi ista predstavljala presedan u sudskoj praksi, koji ovaj sud nije mogao dopustiti.

Što se tiče prigovora u pogledu troškova, koje je sud obavezao optuženog da plati, ovaj sud smatra da je prvostepeni sud i u pogledu toga pravilno odlučio, jer se radi o troškovima koji su nastali od pokretanja, pa do okončanja krivičnog postupka. Odredbom člana 188. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, propisano je, kada sud optuženog oglasi krivim izreći će u presudi da je dužan da nadoknadi troškove krivičnog postupka. Prvostepeni sud je upravo i postupio na navedeni način pravilno primjenjujući odredbu Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine. Visina troškova koje je optuženi, budući da je oglašen krivim, obavezan da plati, a i drugi podaci, ne ukazuju da bi plaćanjem istih bilo ugroženo njegovo izdržavanje i osoba koja je dužan da izdržava. Branilac pokušava dovesti u vezu činjenicu da je optuženom branilac određen po službenoj dužnosti, a da je ipak obavezan da plati troškove postupka. Činjenica je da je optuženom određen branilac po službenoj dužnosti, ali to istovremeno ne znači da nije u mogućnosti da plati troškove postupka, jer su troškovi odbrane, koji se isplaćuju na ime usluge pružanja obrane stručne pravne pomoći, neuporedivo veći od troškova postupka. Optuženi koji nema sredstava da plati troškove postupka, imajući u vidu zaprijećenu kaznu, a s tim u vezi i naknadu braniocu, ne znači da nije u mogućnosti da plati troškove postupka, pa prigovor branioca na te okolnosti nije mogao biti prihvaćen kao osnovan. Na ovom mjestu neophodno je i podsjetiti da tokom dokaznog postupka odbrana nije priložila ni jedan dokaz u pogledu imovnog stanja optuženog, nego je to tek optuženi uradio u svojoj žalbi i uz istu priložio pismenu dokumentaciju, mada je to mogao da učini tokom prvostepenog postupka. Ako su određeni dokazi dostavljeni tek u žalbenom postupku, onda je u skladu sa članom 295. stav 4. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, trebao navesti zašto navedene dokaze nije ranije iznio, a što je i optuženi propustio da učini.

ŽALBA OPTUŽENOG D.Ž.

Optuženi D.Ž. žalbom osporava pravilnost i zakonitost pobijjane odluke, jer je, po njegovom mišljenju, prvostepeni sud prilikom donošenja iste počinio bitne povrede

odredaba krivičnog postupka, te da je pogrešno i nepotpuno utvrdio činjenično stanje. Kao žalbeni osnov optuženi je naveo i odluku o krivičnopravnoj sankciji i odluku o troškovima krivičnog postupka. Nakon što je ovaj sud razmotrio žalbene osnove i navode žalbe zaključio je da ista nije osnovana, jer je u pogledu istaknutih žalbenih osnova izostala adekvatna argumentacija koja bi ozbiljno dovela u pitanje pravilnost pobijane odluke sa aspekta istaknutih žalbenih osnova.

Iako je optuženi žalbu podnio iz više žalbenih osnova zbog kojih se presuda može pobijati, žalba se uglavnom bavi analizom iskaza svjedoka oštećenih A.D. i M.Ć., datim tokom postupka istrage. Budući da je oštećeni A.D. jedan iskaz dao godine u Kantonalnom sudu u Tuzli, kako se u žalbi navodi, a drugi iskaz godine u Tužilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, optuženi vršeći analizu tih iskaza na način da vrši komparaciju istih, navodi dijelove iskaza za koje smatra da su različiti i kontradiktorni, te konstatiše da je na osnovu takvih iskaza optuženi oglašen krivim. Ista situacija je i u pogledu iskaza oštećenog M.Ć., koji je jedan iskaz dao Državnoj kriminalističkoj službi Bajern u Njemačkoj godine, a drugi iskaz Policiji Brčko distrikta Bosne i Hercegovine ... godine, pa je na identičan način analizirao navedena dva iskaza, izdvajao određene dijelove istih smatrajući ih protivrječnim i različitim, uz konstataciju da se nije mogla zasnovati odluka na takvim iskazima. Ovaj sud smatra da optuženi na neuvjerljiv i neragumentovan način pokušava dovesti u pitanje kredibilitet navedene dvojice svjedoka i neuvjerljivo osporava istinitost njihovog svjedočenja, tim prije, jer su njihovi iskazi sa glavnog pretresa najvećim dijelom bili osnova za utvrđivanje činjeničnog stanja do kojeg je došao prvostepeni sud, a na kojim je zasnovao svoje uvjerenje o krivici optuženog.

Optuženi u žalbi potencira na razlikama u iskazima navedene dvojice oštećenih datih u istraci, mada tokom unakrsnog ispitivanja optuženi nije iskoristio mogućnost da kroz unakrsna pitanja ukaže na te protivrječnosti na kojima u žalbi potencira i svjedočke suočio sa navedenim iskazima i da im iste prezentuje i da zatraži objašnjenje usled čega je došlo do razlika u njihovim iskazima, za koje je smatrao da su bitne. Tokom svjedočenja svjedoka D. i Ć., kojim se žalba optuženog isključivo bavi, ovaj sud primjećuje da je optuženi tokom unakrsnog ispitivanja postavio po jedno pitanje navedenim svjedocima u pogledu čijih iskaza najviše prigovara i to uglavnom potpuno irelevantno za događaje iz optužnice. Kao što je već konstatovano, optuženi je imao mogućnost tokom glavnog pretresa, odnosno tokom njihovog svjedočenja, da ih suoči sa navedenim iskazima i tom prilikom iznese argumente koji bi osporili pouzdanost njihovog svjedočenja. Međutim, optuženi, a ni branilac, nisu iskoristili navedenu mogućnost. Ovaj sud podsjeća na navedenu zakonsku mogućnost prilikom unakrsnog ispitivanja, koja je omogućena odbrani i optuženom, jer je upravo glavni pretres i vrijeme kada su navedeni svjedoci svjedočili trenutak da se prigovara njihovim iskazima za koje su smatrali da su protivrječni, a istovremeno i da mogućnost svjedocima da pojasne određene dijelove svojih iskaza i eventualno daju obrazloženje u pogledu razlike u iskazima, ako iste zaista i postoje. Takođe, bitno je podsjetiti da ni optuženi, a ni branilac tokom dokaznog postupka uopšte nisu navedene iskaze iz istrage svjedoka D. i Ć. uvrstili u dokazni materijal, niti su iste koristili tokom ispitivanja navedenih svjedoka. Na ovom mjestu neophodno je podsjetiti na sadržaj odredbe člana 281. stav 1. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, koji propisuje da sud zasniva presudu samo na činjenicama i dokazima koji su izneseni na glavnom pretresu. Imajući u vidu naprijed navedenu odredbu Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, iskazi oštećenih, na koje se optuženi u žalbi poziva, ne mogu biti osnova za razmatranje i ocjenu, tim prije jer nisu ni

korišteni tokom glavnog pretresa, pa s tim u vezi ni osnov za zaključak u pogledu činjeničnog utvrđenja i u situaciji da je ovaj sud zaključio da se u istinu radi u znatnim razlikama u iskazima oštećenih. Međutim, ovaj sud je ipak posvetio pažnju onome o čemu je optuženi potencirao u žalbi, te izvršio analizu onoga što je optuženi smatrao razlikama u navedenim iskazima, naravno vodeći računa o onome što su svjedoci A.D. i M.Ć. izjavili tokom glavnog pretresa, pa je ovaj sud zaključio da sve navedeno ne može imati značaj protivrječnosti i razlika u iskazima koje su svjedoci davali u istrazi. Po ocjeni ovog suda radi se o neznatnim razlikama u iskazima koje nisu relevantne, jer u bitnome i suštinski ne mijenjaju iskaz ni smisao onoga što je svjedok želio reći, a čemu optuženi daje prenaglašen značaj, koji objektivno i ne stoji.

Ovaj sud bi ukazao i na pravnu manjkavost i nedostatak izjave oštećenog M.Ć. datog Državnoj kriminalističkoj službi Bajern u Njemačkoj od godine, na koju se optuženi u žalbi poziva na više mjesta, mada istu nije koristio tokom unakrsnog ispitivanja, niti je istu uložio u dokazni materijal. Navedena izjava, a što se može zaključiti iz onoga što je navedeno u žalbi, nije uzeta po odredbama Zakona o krivičnom postupku, niti uz neka procesna upozorenja i pouku svjedoku, tako da takav iskaz ne može biti relevantan sa aspekta njegove pravne valjanosti.

Izjavom oštećenog A.D. od godine datoj Tužilaštvu Brčko distrikta Bosne i Hercegovine, te navodima u istoj da je oštećeni zadobio više teških i lakih tjelesnih povreda, za koje je svjedok naveo da su utvrđene vještačenjem, optuženi otvara pitanje da li je oštećeni zadobio teške ili lakše tjelesne povrede, te da to u presudi nije navedeno niti je to dokazivano. Optuženi se tereti da je A.D. fizički maltretirao i nanio mu velike psihičke patnje, bol i strah, na način opisan u tački 1. izreke presude. Optuženi se, kao što iz činjeničnog opisa proizilazi, ne tereti da je to zlostavljanje za posledicu imalo tešku tjelesnu povodu, pa to nije ni utvrđivano tokom dokaznog postupka. Tokom dokaznog postupka prvostepeni sud je utvrdio da je optuženi preuzeo sve radnje izvršenja krivičnog djela u vrijeme i na način opisan pod tačkom 1. presude u odnosu na oštećenog A.D. i pod tačkom 2. u odnosu na oštećenog M.Ć.. Za one radnje i posledice istih za koje se ne tereti, odnosno koje nisu obuhvaćene optužnicom, nije ni bilo nužno utvrđivati, a ni dokazivati, pa s tim u vezi ni da li je zadobio tešku tjelesnu povodu na čemu se žalbom optuženog potencira. Za ostvarenje obilježja krivičnog djela iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, za koje je optuženi oglašen krivim, nije nužno da se nanese teška tjelesna povreda da bi se ostvarilo obilježje djela i kao što se vidi propisane su mnogobrojne radnje kojima je moguće izvršiti navedeno krivično djelo. Radnje koje je optuženi preuzeo prema oštećenim, kršeći odredbu Međunarodnog humanitarnog prava iz člana 3. stav 1. tačka a. i c. IV Ženevske konvencije o zaštiti građanskih lica za vrijeme rata od 12.08.1949. godine, je za posledicu imalo ostvarenje obilježja krivičnog djela Ratni zločin protiv civilnog stanovništva iz člana 142. stav 1. Krivičnog zakona SFRJ, budući da se radi o krivičnom djelu sa blanketnom dispozicijom, kako je to opisao i prvostepeni sud. Takvo postupanje optuženog imalo je za posledicu povodu tjelesnog integriteta nanošenjem velike psihičke i fizičke patnje, bola i straha prema oštećenim. Takva postupanja su ostavila posledice na psihičko stanje oštećenih, o čemu je tokom dokaznog postupka govorio vještak medicinske struke psihijatar dr P.G..

Optuženi na strani šestoj žalbe, u petom pasusu, neargumentovano pokušava ukazati da je presuda protivrječna, jer nije navedeno vrijeme kada se događaj, opisan u tački 1. izreke presude, dešavao, budući da je svjedok A.D. u iskazu u više navrata spominjao

datume, pa čak i sat. Ukoliko se pogleda činjenični opis iz tačke 1., izreke presude da se zaključiti da je navedeni događaj smješten u vremenskom periodu od 20.-21. maja 1992. godine, što isključuje prigovor optuženog da je nejasno kada se navedeni događaj dešavao, pa se neargumentovano od strane optuženog zaključuje da je presuda protivrječna. Što se tiče uslova boravka u Luci o tome su govorili svjedoci A.D., M.Ć., F.S. i R. F., pa je sa sigurnošću utvrđeno da se radilo o neuslovnom boravku u nehigijenskim uslovima, tim prije jer navedeni objekat nikada nije ni imao namjenu da u istom borave ljudi. I ta činjenica koja se odnosi na uslove u kojima su zatvoreni građani boravili u Luci je sa sigurnošću utvrđena, a što isključuje prigovor optuženog da ni ta činjenica nije tokom dokaznog postupka utvrđena.

Što se tiče kazne koju je sud izrekao optuženom, ovaj sud, kao što je već naprijed rečeno i konstatovano, smatra da je ista adekvatna svim okolnostima koje je prvostepeni sud cijenio i utvrdio na strani optuženog, o čemu je već naprijed bilo govora. Iako je kao žalbeni osnov optuženi naveo i odluku o visini kazne, na te okolnosti nije istakao ni jednu činjenicu ni argument koji bi ukazivali da je žalilac u pravu sa aspekta navedenog prigovora o izrečenoj kazni.

U pogledu dijela odluke kojom je optuženi obavezan da nadoknadi troškove krivičnog postupka već je bilo riječi u dijelu ove odluke, gdje se razmatrala žalba branioca optuženog, budući da je branilac prigovarao i u tom dijelu prvostepenoj odluci, gdje je ovaj sud dao razloge zbog kojih nije prigovor na te okolnosti uvažen kao osnovan, pa na ovom mjestu se neće baviti tim prigovorom da se ne bi ponavljalo već rečeno na te okolnosti.

Budući da prvostepeni sud prilikom donošenja pobijane odluke nije počinio bitne povrede postupka, kao ni povrede Krivičnog zakona, a ni druge propuste na koje se žalbama neosnovano ukazuje, takođe ni povrede Krivičnog zakona na štetu optuženog, o čemu ovaj sud vodi računa po službenoj dužnosti, ovaj sud je žalbe tužioca, branioca optuženog i optuženog odbio kao neosnovane.

Bili su to razlozi zbog kojih je odlučeno kao u izreci ove presude, a na osnovu člana 313. Zakona o krivičnom postupku Brčko distrikta Bosne i Hercegovine.

ZAPISNIČAR

Radmila Tomić

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Iljo Klaić